

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Noziedzīgos nodarījumus cietušie>Kompensācija>Zaudējumu atlīdzības pieprasīšana no likumpārkāpēja Zaudējumu atlīdzības pieprasīšana no likumpārkāpēja

Austrija

Nav īpašas veidlapas paziņojumam par pievienošanas kriminālprocesam civilprasītāja statusā. Nav prasību, kas nosaka, kādā formā paziņojums jāsniedz. Esošajās liecinieku liecību veidlapās ir ietverts jautājums, vai persona vēlas pievienoties kriminālprocesam kā civilprasītājs. Lai pievienotos, ir pietiekami, ja atbild "jā" un sniedz īsu paskaidrojumu.

Kā es varu tiesas prāvā (kriminālprocesā) pieprasīt kompensāciju par zaudējumiem vai citu tiesisko aizsardzību / atlīdzību no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, un kam man jāadresē šāda prasība?

Noziegumā cietušajam ir tiesības prasīt atlīdzību par izraisītajām ciešanām vai kompensāciju par to, ka ir nodarīts kaitējums viņa likumīgajām tiesībām, ko aizsargā krimināltiesības. Lai iesniegtu prasību, cietušais var paziņot, ka viņš/ viņa vēlas pievienoties kriminālprocesam kā civilprasītājs. Ar šādu paziņojumu (par pievienošanas kriminālprocesam civilprasītāja statusā) cietušais kā civilprasītājs pievienojas kriminālprocesam. Ja vēlākā posmā prokurors atceļ apsūdzības, civilprasītājs var turpināt procesu, uzturot tā dēvēto "saistīto apsūdzību" (*Subsidiaranklage*).

Atkarībā no procesa statusa paziņojumu par pievienošanas procesam civilprasītāja statusā var iesniegt kriminālpolicijai (*Kriminalpolizei*), prokuroram vai tiesai mutiski vai rakstiski. Nav prasību, kas nosaka, kādā formā paziņojums jāsniedz (Kriminālprocesa kodeksa (*Strafprozessordnung, StPO*) 67. panta 3. punkts).

Cietušie var alternatīvi celt prasības civiltiesas ietvaros.

Kurā brīdī kriminālprocesa laikā man būtu jāiesniedz prasība?

Paziņojumu par pievienošanas kriminālprocesam civilprasītāja statusā var iesniegt līdz brīdim, kad ir pabeigta pierādījumu iegūšana galvenajā tiesas sēdē. Tā kā tas ir saistīts ar konkrētām līdzdalības tiesībām, kas pārsniedz cietušā tiesības kriminālprocesā (piemēram, tiesības pieteikties pierādījumu iegūšanai, izsaukšana uz galveno tiesas sēdi), var būt noderīgi paziņojumu par pievienošanas kriminālprocesam civilprasītāja statusā iesniegt agrīnā procesa posmā.

Ko es varu prasīt savā prasībā, un kā man tā jāiesniedz (vai ir jānorāda kopsumma un/vai atsevišķie zaudējumi, negūtā peļņa un procenti)?

Prasībām jābūt pamatotām paziņojumā par pievienošanas kriminālprocesam civilprasītāja statusā. Konkrētai aplēstajai prasības summai jābūt norādītai līdz pierādījumu iegūšanas procedūras beigām galvenajā tiesas sēdē. Tomēr kompensāciju var prasīt tikai par daļu no zaudējumiem.

Vai ir īpaša veidlapa šādu prasību iesniegšanai?

Nav īpašas veidlapas paziņojumam par pievienošanas kriminālprocesam civilprasītāja statusā. Nav prasību, kas nosaka, kādā formā paziņojums jāsniedz. Esošajās liecinieku liecību veidlapās ir ietverts jautājums, vai persona vēlas pievienoties kriminālprocesam kā civilprasītājs. Lai pievienotos, ir pietiekami, ja atbild "jā" un sniedz īsu paskaidrojumu.

Kādi pierādījumi man jāiesniedz savas prasības pamatošanai?

Pierādījumiem vēlams uzrādīt vai iesniegt, kad ziņo par noziegumu vai kad kriminālpolicija veic nopratināšanu. Tie jāiesniedz, vēlākais, līdz tiesas sēdei. Par pierādījumiem uzskata:

fotoattēlus;

medicīniskas diagnozes;

rēķinus vai čekus;

cenu piedāvājumus u. tml.

Vai saistībā ar manu prasību ir jāmaksā nodevas tiesai vai citas izmaksas?

Civilprasītājiem kriminālprocesā parasti nerodas nekādas izmaksas (izņemot izmaksas saistībā ar viņu izvēlētajiem pārstāvjiem). Izmaksas rodas tikai tad, ja civilprasītājs tieši sniedz nepatiesu liecību, ar ko ierosina kriminālprocesu, vai ja atbildētājs tiek attaisnots "saistītās apsūdzības" gadījumā.

Vai es varu saņemt juridisku (jurista) palīdzību pirms tiesvedības un/vai tās laikā? Vai es varu saņemt šādu palīdzību, ja nedzīvoju valstī, kur notiek tiesvedība?

Civilprasītājiem kriminālprocesā nav jāizmanto jurista pakalpojumi. Daži cietušie, jo īpaši tie, kuri varētu būt saskārušies ar vardarbību vai bīstamiem draudiem vai kuru dzimumneaizskaramībai vai spējai pieņemt ar seksualitāti saistītus lēmumus nozieguma rezultātā ir nodarīts kaitējums, var prasīt atbalstu tiesvedības laikā (juridisku konsultāciju un jurista pārstāvību), ja tas ir nepieciešams viņu procesuālo tiesību aizsardzībai, pēc iespējas ņemot vērā to personisko iesaistīšanos (*StPO* 66. panta 2. punkts). Šāds atbalsts cietušajiem tiek sniegts bez maksas.

Ja ir pamatota finansiāla vajadzība, arī citi cietušie var prasīt jurista palīdzību atbilstoši procesuālā atbalsta sistēmai, ja tas ir nepieciešams tiesas spriešanai, jo īpaši tiesību izvairīties no vēlākas tiesvedības īstenošanai (*StPO* 67. panta 7. punkts).

Kriminālprocesa kontekstā Austrijā tas attiecas arī uz ārvalstīs dzīvojošām personām un personām, kurām nav Austrijas valstspiederības.

Kādos gadījumos krimināltiesā noraidīs manu prasību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju vai atteiksies izspriest manu prasību?

Paziņojums par pievienošanas procesam civilprasītāja statusā tiks noraidīts, ja tas būs acīmredzami nepamatots, iesniegts novēloti vai ja kompensācijas summas vai zaudējumu aplēse nebūs iesniegta laikus (*StPO* 67. panta 4. punkts). Līdz apsūdzību izvirzīšanai tiesā par to, vai paziņojumu noraidīt, lemj prokurors. Pēc apsūdzību izvirzīšanas lēmumu pieņem tiesa (*StPO* 67. panta 5. punkts).

Ja galvenajā tiesas sēdē tiek pieņemts spriedums, tiesai ir jāpieņem lēmums arī par iesniegtajām civilprasībām. Ja atbildētājs tiek attaisnots, civilprasītājam ir jāiesniedz prasības civiltiesā, jo šādos gadījumos civilprasītājam nevar piešķirt kompensāciju vai zaudējumu atlīdzību kriminālprocesa ietvaros. Ja atbildētājs tiek atzīts par vainīgu, i) prasību var apmierināt (daļēji vai pilnīgi) vai ii) prasītāju var aicināt iesniegt prasības civiltiesā. Civilprocess — pat ja atbildētājs atzīts par vainīgu — ir nepieciešams, ja pēc lēmuma pamata pilnīgas pārbaudes civilprasības tiek uzskatītas par nepamatotām vai ja kriminālprocesa iznākums neļauj pat daļēji novērtēt civilprasību, izņemot, ja pierādījumu iegūšanas process, kas būtiski neaizkavē lēmuma pieņemšanu par atbildētāja vainu un notiesāšanu, ļauj veikt plašāku lēmuma pamata pārbaudi.

Civilprasības nevar noraidīt kriminālprocesa ietvaros, t. i., civilprasītājs joprojām var iesniegt prasības civiltiesā.

Vai es varu pārsūdzēt šādu lēmumu vai prasīt citus tiesiskās aizsardzības / atlīdzības līdzekļus?

Ja paziņojumu noraida prokurors, var iesniegt pārsūdzību, pamatojoties uz tiesību pārkāpumu (*StPO* 106. pants). Ja paziņojumu noraida tiesa, var iesniegt sūdzību (*StPO* 87. panta 1. punkts).

Civilprasītājs var (bet tikai atsevišķos gadījumos) iesniegt pārsūdzību, prasot sprieduma atcelšanu, vai pārsūdzību pret lietas nodošanu civiltiesai atbildētāja attaisnošanas dēļ. Ja prasītāja lietu nodod civiltiesai, lai gan atbildētājs ir notiesāts, var iesniegt pārsūdzību, pamatojoties uz civilprasībām.

Ārpus kriminālprocesa civilprasības vienmēr var iesniegt civiltiesās.

Ja tiesa apmierina manu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, kā es varu panākt, ka noziedzīgā nodarījuma izdarītājs izpilda spriedumu, un kādu palīdzību es varu saņemt, lai to panāktu?

Saskaņā ar Izpildes rīkojuma (*Exekutionsordnung, EO*) 1. panta pirmo teikumu juridiski saistoši krimināltiesu secinājumi saistībā ar civilprasībām ir izpildraksti *EO* nozīmē. Katrā izpildes procedūrā ir vajadzīgs derīgs izpildraksts. Izpilde jāpieprasa ar kompetentās rajona tiesas (*Bezirksgericht*) starpniecību. Ja ir izpildītas visas prasības attiecībā uz izpildi, izpildes prasība tiek apmierināta. Izpildes darbību (piemēram, kustama īpašuma pārdošanu, prasību nodošanu izpildes kreditoram vai īpašuma piespiedu pārdošanu) veic pēc prasītāja pieprasījuma.

Izpildes procedūras veidlapas ir pieejamas šādā saitē, kurai var piekļūt no Austrijas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnes:

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

Tiklīdz izpildes darbība ir apstiprināta, izpildes procedūru parasti pārvalda tiesnesis vai tiesu izpildītājs. Izpildes darbību īsteno tiesu izpildītāji, kas Austrijā ir tiesas amatpersonas. Kreditoram tiks prasīts iesniegt papildu pieteikumus tikai tad, ja tiesa vai tiesu izpildītājs nevarēs turpināt procedūru bez šādiem pieteikumiem vai ja prasība būs saistīta ar izmaksām.

Izpildes darbību veic, līdz tā tiek veiksmīgi noslēgta vai izbeigta, jo, piemēram, debitors ir samaksājis savu parādu kreditoram procedūras laikā.

Lapa atjaunināta: 22/12/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.